

Костюнік О.В.

к.е.н., доцент Національного авіаційного університету

Рудий Д.Ю.

Національний авіаційний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Тема сучасного стану та розвитку валютного ринку України актуальна через вплив валютного ринку на економіку країни, зовнішньоекономічні відносини та фінансову стабільність, особливо в умовах геополітичних напружень та економічних викликів.

Поступальна інтеграція України в міжнародне співтовариство потребує оптимізації та вдосконалення функціонування внутрішнього валютного ринку як важливого механізму забезпечення взаємодії вітчизняної та світової економіки. Водночас валютний ринок та його регулювання посідають важливе місце в національній економічній політиці, оскільки стимулюють економічний розвиток країни та мають відповідний вплив на стан окремих галузей, галузей і підприємств. Макроекономічні зміни в економіці країни та зовнішньому середовищі впливають на еволюцію обмінно-фінансових відносин і певною мірою регулюють грошово-кредитну політику країни.

Характеризуючи тенденції розвитку сучасного валютного ринку, варто зазначити, що він розвивався в складних соціально-економічних умовах. Зараз національна економіка переживає спад виробництва та погіршення економічної та політичної ситуації, що суттєво впливає на управління грошово-кредитною політикою та коливання грошової одиниці. Основним завданням НБУ є збалансування попиту та пропозиції іноземної валюти.

Політика Національного банку у фінансовому секторі залишається відносно жорсткою, спрямованою на збереження неінфляційних тенденцій та запобігання впливу зовнішніх шоків на українську економіку. Незважаючи на поступове послаблення валютних обмежень, валютні ринки залишаються відносно стабільними в останні місяці. Це дозволило Національному банку України з середини вересня розпочати проведення валютних тендерів для збільшення валютних резервів. У вересні для цього було закуплено 144 мільйони доларів. США.

Монетарна інтервенція є одним із основних засобів коригування монетарної політики. В Україні валютна інтервенція є основним засобом Національного банку, який використовується для здійснення державного контролю валютного курсу та запобігання зниженню (зміцненню) курсу гривні.

Відсутність готівкової іноземної валюти, високий попит, велика кількість адміністративних обмежень призвели до незадоволення попиту на іноземну валюту та виникнення «чорного ринку іноземної валюти». Торгова ціна на «чорному ринку» зазвичай курс відрізняється від ціни комерційних банків на дві-три гривні.

На нашу думку, наявність чорного ринку є основною перешкодою для економічного розвитку України в процесі вступу до ЄС. ЄС навряд чи буде співпрацювати з державою, поки існують відповідні нелегальні організації, які порушують модель вільного руху капіталу.

Ці проблеми потребують термінового вирішення, оскільки вони можуть спричинити дисбаланс на валютному ринку, що негативно вплине на економіку та порушить стабільність національних валют. Ефективне грошово-кредитне регулювання потребує прийняття законодавства та реалізації політики, яка покращує структуру внутрішнього та зовнішнього ринків. Державні банки, як установи, відповідальні за нагляд за монетарною політикою та реалізацію монетарної політики, мають удосконалити механізм контролю шляхом створення відповідної нормативно-правової бази.

Ще одним важливим питанням є регулювання чорного та сірого ринку іноземної валюти. Як член ЄС Україна повинна вирішувати проблеми, пов'язані з нелегальною діяльністю на неформальному ринку. Вирішення цього питання сприятиме покращенню економічної ситуації в країні та прозорості валютних операцій, прискорить процес вступу до СОТ.